

Poziom kształcenia (podkreślić): szkoła podstawowa, gimnazjum, szkoła ponadgimnazjalna

Klasa: V

Podstawa programowa: *Podstawa programowa z komentarzami. Tom 4. Edukacja historyczna i obywatelska w szkole podstawowej, gimnazjum i liceum. Historia i społeczeństwo, historia, wiedza o społeczeństwie, podstawa przedsiębiorczości, ekonomia w praktyce, wychowanie do życia w rodzinie, etyka, filozofia*, [Warszawa 2009], s. 32, Państwo polskie za Piastów, poz. (10.2) wskazuje na mapie Gniezno i państwo Mieszka I, (10.3) opisuje panowanie Mieszka I, umiejscawiając je w czasie i używając pojęć: plemię, gród, drużyna, książę.

Temat lekcji: Polska wkracza na arenę europejską. Przyjęcie chrztu.

Cele ogólne:

- poznawcze(y):
 - Uzyskanie przez uczniów wiedzy na temat początków panowania Mieszka I oraz przyjęcia przez Polskę chrztu – okoliczności, przyczyn oraz skutków wydarzenia.
- kształcące(y):
 - Rozwijanie umiejętności myślenia przyczynowo–skutkowego.
 - Doskonalenie umiejętności pracy z mapą.
- wychowawcze(y):
 - Rozwijanie postawy patriotycznej.
 - Rozwijanie zainteresowania przeszłością Ojczyzny.

Cele operacyjne:

I. Wiadomości:

A. Zapamiętanie wiadomości:

Uczeń:

- zna pojęcia: drużyna, dynastia, dyplomacja, gród
- zna postaci: Mieszko I, Dobrawa,
- potrafi wskazać na mapie Gniezno, Poznań, Ostrów Lednicki, Cedyńia i granice państwa polskiego za panowania Mieszka I,
- zna daty:
 - 960 r.-początek panowania Mieszka I
 - 966 r.–chrzest państwa polskiego
 - 972 r.–bitwa pod Cedynią

B. Zrozumienie wiadomości:

Uczeń:

- używa w zdaniach pojęć z kategorii A,
- potrafi wyjaśnić, jak wyglądało państwo Mieszka I.
- podaje przyczyny przyjęcia chrztu przez państwo polskie.
- zna i rozumie przebieg chrystianizacji na terenie państwa polskiego.
- rozumie, dlaczego przyjęcie chrztu przez Mieszka I było wydarzeniem doniosłym.

II. Umiejętności:

C. Stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych:

Uczeń:

- potrafi scharakteryzować początki panowania Mieszka I,

- potrafi wskazać na mapie najważniejsze miejsca związane z chrztem Polski,
- potrafi opisać przebieg chrystianizacji Polski.
- wskazuje na ciąg przyczynowo-skutkowy wydarzeń dotyczących tematu zajęć.

D. Stosowanie wiadomości w sytuacjach problemowych, nowych:

Uczeń:

- podaje definicje poznanych terminów.
- potrafi wykazać wpływ religii na życie społeczeństwa i państwa.
- zastanawia się nad inną możliwością przyjęcia chrztu przez państwo polskie.
- zastanawia się, co mogłoby się stać, gdyby Polska nie przyjęła chrztu.

Środki dydaktyczne:

1. Podręcznik: G. Wojciechowski, *Wczoraj i dziś. Podręcznik do historii i społeczeństwa dla klasy V szkoły podstawowej*, Warszawa 2012, s. 14-19.
2. T. Maćkowski, *Wczoraj i dziś. Zeszyt ucznia do historii i społeczeństwa dla klasy piątej szkoły podstawowej*, Warszawa 2013, s. 8-10.
3. Mapa ścienna: *Polska za pierwszych Piastów*.
4. Zdjęcie przedstawiające gród w Biskupinie-załącznik nr 1.

Metody:

1. Praca z podręcznikiem pod kierunkiem nauczyciela.
2. Praca z mapą ścienną.
3. Opowiadanie.
4. Pogadanka.
5. Burza mózgów.
6. Opisywanie ikonografii.

TOK LEKCJI

Ogniwa lekcji (czas w minutach)	Treści merytoryczne	Czynności N/U N - nazwa metody U - system poleceń, pytań, skierowanych do ucznia. Np. :N: Pogadanka. U: W jaki sposób (...)?	Kształtowane umiejętności uczniów
I. Czynności organizacyjno-porządkowe (2')		Nauczyciel wita się z klasą, uspokaja ją, sprawdza listę obecności. Uczniowie przygotowują się do zajęć poprzez wyciągnięcie książek i zeszytów.	
II. Rekapitulacja wtórna (ogniwo sprawdzające stopień)	Tematem poprzednich zajęć były legendarne początki państwa polskiego. Na poprzednich zajęciach uwzględnione zostały	Metody: Pogadanka N: Na dzisiejszej lekcji porozmawiamy o panowaniu Mieszka I. Zanim jednak do niego przejdziemy, chciałabym, abyśmy	Umiejętność zwięzłego formułowania swoich

<p>opanowania wiadomości z ostatniej(ch) lekcji (3')</p>	<p>także najważniejsze plemiona zamieszkujące terytorium państwa polskiego.</p>	<p>przypomnieli sobie, co to jest legenda? N: Która z legend wiąże się z założeniem państwa polskiego. N: Przypomnijmy sobie również imiona pierwszych legendarnych władców państwa polskiego.</p>	<p>odpowiedzi, a także wykorzystanie zdobytych na poprzednich zajęciach umiejętności.</p>
<p>III. Ogniwo wiążące (3')</p>	<p>Wprowadzenie do nowego tematu. Nauczyciel nawiązuje także do tego, że Mieszko I wywodzi się z legendarnej dynastii.</p>	<p>Metody: Pogadanka N: Powtórzyliśmy sobie wiadomości, które przyswoiliście sobie na poprzednich zajęciach. Dzisiaj nie skupimy się już na wątkach legendarnych. Będziemy rozmawiać o Mieszku I i jego panowaniu. Cieszę się, że przypomnieliśmy sobie legendarnych założycieli naszego państwa, bowiem są to przodkowie naszego dzisiejszego lekcyjnego bohatera. Teraz proszę was o zanotowanie tematu dzisiejszej lekcji: <i>Polska wkracza na arenę narodową. Przyjęcie chrztu.</i></p>	<p>Skupienie uwagi na treściach przekazywanych przez nauczyciela.</p>
<p>IV. Tok lekcji właściwej (opracowanie nowych treści) (28')</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Krótka charakterystyka Mieszka I. (3') 	<p>Metoda: Opowiadanie, burza mózgów praca z mapą. N: Wskazuje uczniom, że Mieszko I nie jest postacią legendarną i uzasadnia to stanowisko. N: Wprowadza pojęcie <i>dynastia</i>, metodą burzy mózgów. W razie potrzeby uzupełnia wypowiedzi uczniów i dodaje, że Mieszko wywodził się z dynastii Piastów. N: Na mapie wskazuje państwo polskie za czasów panowania Mieszka I (na początku panowania i osobno jego zdobycze) oraz dla porównania wskazuje granice dzisiejszej Polski. Metoda: Opowiadanie, burza mózgów, wykorzystanie materiału ikonograficznego, pogadanka.</p>	<p>-Rozwijanie umiejętności wyrażania swoich myśli -Rozwijanie umiejętności pracy z mapą</p>

	<p>Pierwsza bitwa w dziejach Polski. Bitwa pod Cedynią-972. (2')</p>	<p>d. Jakie były skutki przyjęcia chrztu przez Mieszka I? e. Czy duża była rola osób duchownych w chrześcijańskim państwie? Dlaczego? f. Co oznacza słowo dyplomacja?</p> <p>N: Podsumowuje krótko wypowiedzi klasy.</p> <p>N: Na mapie ściennej wskazuje Gniezno (stolica państwa Mieszka oraz być może miejsce chrztu razem z Ostrowem Lednickim), Poznań(miejsce powstania pierwszego biskupstwa na ziemiach polskich).</p> <p>Metoda: Opis, praca z mapą ścienną.</p> <p>N: Wskazuje na jedną z pierwszych bitew w dziejach narodu polskiego i pokazuje Cedynię na mapie ściennej. Jako ciekawostkę podaje także datę bitwy 972. Wskazuje na coraz potężniejszą pozycję Mieszka I oraz na fakt rozkazu od władcy Niemiec zaprzestania walk w obawie przez potęgą władcy Polskiego.</p> <p>N:Wskazuje także skutek wygranej bitwy.</p>	<p>czytania ze zrozumieniem. -Doskonalenie pracy z mapą.</p>
<p>V. Rekapitulacja pierwotna (sprawdzenie stopnia opanowania nowych treści, wnioski) (5')</p>	<p>Wnioski: Mieszko I był władcą, którego istnienie zostało potwierdzone w źródłach. Dokonał on wiele dla rozwoju państwa polskiego. Bardzo ważnym wydarzeniem było przyjęcie chrztu, które niewątpliwie umocniło pozycję Polski na arenie międzynarodowej. Ważną rolę w państwie pełniło także duchowieństwo, które</p>	<p>Metoda: Pogadanka.</p> <p>U: Wyjaśnij dlaczego Mieszko nie jest uznawany za władcę legendarnego?</p> <p>U: Kim byłam drużyna księżęca?</p> <p>U: Skąd pochodziła Dobrawa?</p> <p>U: Dlaczego Mieszko I przyjął chrzest?</p> <p>U: Wyjaśnij, dlaczego duchowieństwo odegrało wielką rolę w życiu państwa po przyjęciu chrztu</p>	<p>-Zapamiętywanie wniosków. -Doskonalenie umiejętności odpowiadania na pytania. -Kształtowanie umiejętności formułowania wniosków i twórczego myślenia.</p>

	wspierało kulturalny rozwój państwa Mieszka.	przez jego władcę? U: Jak myślisz, czy gdyby Polska nie przyjęła chrztu, miałby silniejszą czy słabszą pozycję? Swoją odpowiedź uzasadnij.	
VII. Praca domowa (3')	Nauczyciel podaje treść pracy domowej, oraz po kolei objaśnia uczniom treści zadań domowych.	U: Wykonaj ćwiczenia 1-4 zawarte na stronie 8-10 z zeszytu ucznia. U: Wymień z podręcznika najważniejsze daty związane z panowaniem Mieszka I. U: Zadanie dla chętnych – ćw. 4 ze strony 19. Zadanie znajduje się w podręczniku.	
VI. Kontrola i ocena (2')		Nauczyciel nagradza uczniów aktywnie biorących udział w zajęciach za pomocą „plusów” wpisywanych do dziennika w rubryce aktywność.	

Załącznik nr 1

